

ZAPISNIK

sa 101. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, održane 1. juna 2015. godine

Sjednica je počela u 11:25 časova.

Predsjedavao je Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Zoran Jelić, Veljko Zarubica, Filip Vuković, Rešid Adrović, Almer Kalač, Nik Gjelošhaj, Strahinja Bulajić, Milutin Đukanović, Srđan Milić i Goran Tuponja.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Nebojša Medojević i Damir Šehović.

Sjednici su, prisustvovali: dr Petar Ivanović, ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja; dr Radoje Žugić, ministar finansija; mr Ivan Bošković, predsjednik Komisije za koncesije; dr Božidar Vuksanović, direktor Uprave za inspekcijske poslove; dr Milan Lakićević, direktor Poreske uprave; Radoš Šućur, direktor Uprave za šume; Zoran Janković, direktor Uprave za vode; Igor Noveljić, sekretar Ministarstva ekonomije; Biljana Jakić, pomoćnica direktora Uprave za inspekcije poslove; Rosanda Vojinović i Joveta Terzić, saradnici u Upravi za šume; Alija Bralić, glavni šumski inspektor; Draško Marković, glavni rudarski inspektor i Goran Vušović, glavni geološki inspektor u Upravi za inspekcijske poslove; Branimir Vujačić, sekretar Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i Tijana Stanković, savjetnik potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem.

Rad sjednice je, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine, pratila Jovana Marović - NVO "Institut alternativa".

Pozivu za kontrolno saslušanje nije se odazvao, dr Vladimir Kavarić, ministar ekonomije.

U skladu sa članom 55 Poslovnika Skupštine, sjednici je prisustvovao poslanik Mladen Bojanić.

Rad sjednice su pratili predstavnici medija.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Na sjednici je održano

KONTROLNO SASLUŠANJE

dr Petra Ivanovića - ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja, dr Radoja Žugića - ministra finansija, dr Vladimira Kavarića - ministra ekonomije, mr Ivana Boškovića - predsjednika Komisije za koncesije, dr Božidara Vuksanovića - direktora Uprave za inspekcijske poslove, dr Milana Lakićevića - direktora Poreske uprave, Radoša Šućura - direktora Uprave za šume i Zorana Jankovića - direktora Uprave za vode, na temu „**Sprovođenje politike, odnosno zakona u oblasti koncesija, sa osvrtom na realizaciju zaključaka Skupštine Crne Gore donijetih povodom razmatranja Izvještaja o radu Komisije za koncesije za 2013. godinu („Sl. list Crne Gore“ br. 31/14)**“.

* * *

Predsjednik Odbora Aleksandar Damjanović, dao je uvodne napomene, koje su sadržane u izvještaju Odbora, o tome kada je donijeta Odluka o kontrolnom saslušanju i sa kojim materijalima Odbor raspolaže u odnosu na predmet rasprave. Takođe, obavijestio je članove Odbora da je 29. maja 2015. godine, pred kraj radnog vremena dobio dopis kojim je obaviješten da ministar ekonomije, Vladimir Kavarić, zbog ranije preuzetih obaveza nije u mogućnosti da prisustvuje kontrolnom saslušanju. Takođe, podsjetio je da je Poslovníkom Skupštine Crne Gore definisana forma rada kada je u pitanju kontrolno saslušanje i konstatovao da je prisustvo ministra ekonomije bilo neophodno, imajući u vidu da je pozvan u svojstvu lica koje se saslušava. U odnosu na učešće predstavnika Državne revizorske institucije (DRI) podsjetio je da je članom 75 Poslovníka Skupštine, utvrđeno koga Odbor može pozvati na kontrolno saslušanje i da je to razlog zbog kojeg članovi Senata ne učestvuju u radu sjednice. Ukazao je da je ova institucija u pisanoj formi dostavila materijal koji može biti od koristi za postavljanje pitanja. U odnosu na zahtijev predstavnika NVO „Institut alternativa“ da u skladu sa članom 67 Poslovníka Skupštine učestvuju u radu sjednice, ponovio je odredbe Poslovníka, i obavijestio prisutne da predstavnica NVO „Institut alternativa“ prati rad sjednice. Takođe, podsjetio je da je NVO „Institut alternativa“ dostavila komentare na Nacrt zakona o javno - privatnom partnerstvu, koji mogu biti korisni kod postavljanja pitanja i diskusije tokom saslušanja. U odnosu na institucije, obuhvaćene Izvještajem DRI o reviziji prihoda budžeta po osnovu zaključenih ugovora o koncesijama za korišćenja prirodnih bogatstava, naveo je da Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, Lučkoj upravi i Komisiji za koncesije nijesu date konkretne preporuke, te da iste nijesu imale obavezu dostavljanja izvještaja o realizaciji preporuka.

Predsjednik Odbora je, u odnosu na oblast koncesija od igara na sreću, istakao da su igre na sreću, odnosno prihodi budžeta po tom osnovu sama po sebi važna pitanja koja su riješena na nezadovoljavajućem nivou i da bi dodatno opteretila raspravu koja se, konkretno, odnosi na prirodna bogatstva. Imajući u vidu navedeno, naveo je da shodno članu 75 stav 3 Poslovníka Skupštine Crne Gore, Odbor može održati kontrolno saslušanje, koje bi se moglo definisati kao saslušanje odgovornih lica Uprave za igre na sreću i resornog ministarstva.

Dogovoreno je da se saslušanje održi u formi postavljanja pitanja i dobijanja odgovora.

Poslanik Zoran Jelić, naveo je da je u Izvještaju o reviziji koja se odnosila na prihode budžeta Crne Gore po osnovu zaključenih ugovora o koncesijama za korišćenje prirodnih bogatstava, DRI dala određene preporuke Vladi Crne Gore, nadležnim ministarstvima i državnim organima i da se preporuke odnose na oblast normativne uređenosti davanja koncesija, obračun i naplatu koncesionih naknada, nadzornu funkciju i evidenciju ugovora o koncesijama. Imajući u vidu da je DRI ukazala na neophodnost, da u procesu obračuna koncesija, u skladu sa zakonom koncedenti redovno dostavljaju rješenja o privremenom obračunu koncesionih naknada koncesionaru i Poreskoj upravi radi naplate, poslanika Jelića je interesovalo da li je ispoštovana ova preporuka. U odnosu na obavezu međusobnog izvještavanja organa Poreske uprave, Uprave za inspeksijske poslove i koncesionara, kako bi se omogućilo Poreskoj upravi da blagovremeno koristi instrumente koji su joj na raspolaganju za obezbjeđenje naplate poreskog duga, interesovalo ga je u kojoj fazi je realizacija ove preporuke. Poslanik Jelić je podsjetio da je DRI preporučila donošenje određenog akta kojim bi bile propisane procedure obaveznog mjesečnog ili kvartalnog izvještavanja o stanju koncesionih naknada između davaoca koncesije i Poreske uprave o čemu bi se vodio zapisnik i dostavljao resornom ministarstvu i Komisiji za koncesije. Takođe, postavio je pitanja koja su se odnosila na: ostvarenu naplatu koncesionih naknada i trend naplate za period 2012-2014. godine, trend

naplate koncesija za prvih pet mjeseci 2015. godine, kao i iznos koncesionih naknada naplaćenih od igara na sreću u 2015. godini.

Milan Lakićević, direktor Poreske uprave, konstatovao je da je Poreska uprava kao organ u sastavu Ministarstva finansija ispoštovala preporuke DRI i zaključke Skupštine Crne Gore iz 2014. godine. Istakao je da Poreska uprava dostavlja nadležnim državnim organima mjesečne izvještaje o naplati koncesionih naknada za svakog koncesionara pojedinačno i informaciju o stanju poreskog duga po osnovu koncesionih naknada pojedinačno za svakog koncesionara, kao i da vrši informisanje o preduzetim mjerama naplate i kvartalno i godišnje sravnjivanje stanja na individualnim analitičkim računima poreskih obveznika. Naglasio je da Poreska uprava predstavlja operativni, odnosno tehnički organ koji vodi evidenciju o naplati koncesija i brine da iznos koncesione naknade bude naplaćen, u protivnom ova institucija preduzima prinudne mjere naplate. Napomenuo je da se po osnovu jednog broja zaduženja koji se odnose na priređivače igara na sreću, vode upravni sporovi, te da dolazi do promjene određenih ugovora o čemu nadležni organi obavještavaju Poresku upravu. U odnosu na poreski dug po osnovu koncesija naveo je da je Odboru dostavljen tačan pregled uzet iz informacionog sistema Poreske uprave i na dan 20. maj 2015. godine iznosi nešto više od 19,5 mil € od čega se dug aktivnih poreskih obveznika odnosi na iznos od 16,4 mil €, a da je oko 2,64 mil € dug kompanija koje su prestale sa radom. U odnosu na strukturu aktivnih poreskih obveznika istakao je da se dug od 8,76 mil € odnosi na kompanije kod kojih je pokrenut stečaj. Polazeći od člana 16 Zakona o poreskoj administraciji, Lakićević je naveo da je navedenim članom propisana ograničavajuća norma da se pojedinačni podaci iznose u javnost jer se smatraju poreskom tajnom. Naveo je da je Skupština Crne Gore zaključcima iz 2014. godine konstatovala da nije zabilježen značajan rast prihoda po osnovu koncesija i da je prihod po osnovu koncesija u 2013. godinu na nivou od 51,47% prihoda u odnosu na 2012. godinu, kao i da stanje u oblasti koncesija u 2012. godini nije bilo na zadovoljavajućem nivou. Imajući u vidu podatke Poreske uprave, naveo je da se mogu izvući sasvim drugačiji zaključci u pogledu ostvarene naplate po osnovu koncesija i konstatovao da su podaci sa kojima je raspolagala Skupština Crne Gore ili nepotpuni ili uzeti sa tačkom presjeka. Takođe, naveo je da je u 2011. godini naplaćeno je 90,16%, u 2012 - 80,58%, u 2013 - 135%, a u 2014 - 102,33% naplaćenih koncesija, po planu predviđenim godišnjim zakonom o budžetu države. Što se tiče trenda naplate u 2015. godini istakao je da je Poreska uprava u periodu od 1. januara do 20. maja 2015. godine evidentirala iznos od 8 mil €, što je za 54% veća naplata u odnosu na isti uporedni period iz 2013. godine a 15,5% u odnosu na 2014. godinu.

Poslanik Strahinja Bulajić je bio mišljenja da je sjednici trebalo da prisustvuju članovi Senata DRI imajući u vidu da je DRI objavila Izvještaj o reviziji Registra ugovora o koncesijama a nadležni kolegijum DRI dao negativno mišljenje na usklađenost Registra ugovora o koncesijama sa Zakonom o koncesijama. Poslanik je naveo da je u skladu sa Zakonom o koncesijama Ministarstvo ekonomije obavezno da prati i kontroliše izmirenje ugovorenih obaveza po osnovu koncesionih naknada, kao i da je revizijom DRI utvrđeno da Ministarstvo ekonomije ne vodi evidenciju prihoda od koncesionih naknada po koncesionim ugovorima i riješenjima. U odnosu na naknade za korišćenje prirodnih bogatstava za period 2009-2013. godina, konstatovao je da je u ovom periodu evidentna tendencija pada naplate. Postavio je pitanja koja su odnosila na: naknadu za geoloških istraživanja, koncesione ugovore za eksploataciju mineralnih sirovina, broj koncesionara kojima koncesiona naknada nije naplaćena duže od jedne godine, ugovore o

koncesiji kojima je norimirana visina i način obezbjeđivanja garancija, status onih javnih dobara koja se sada koriste preko objekata koji su izgrađeni prije uvođenja koncesione naknade, kao i status crnogorskih dobara u kojima sada gazduju susjedne države. Takođe, interesovalo ga je da li je u periodu 2007-2012. godine, Uprava za šume posjedovala dokumentaciju po raspisanim konkursima za davanje koncesija, imajući u vidu da je revizijom utvrđeno da u tom periodu konkursi za davanje šuma na korišćenje nijesu sadržali sve, zakonom propisane kriterijume podobnosti i naveo kompaniju „Vektra Jakić“, za koju je revizijom utvrđeno da konkurs nije sadržao sve uslove podobnosti propisane zakonom. Takođe, interesovalo ga je koliko iznosi smanjena obračunata obaveza koncesionara u ukupnom iznosu i koliko iznosi direktan izvoz trupaca koje vrše koncesionari a koliko indirektan, što, po njegovom mišljenju, predstavlja kršenje potpisanih ugovora jer su se koncesionari obavezali da će posječenu drvenu masu preraditi u svojim kapacitetima.

Petar Ivanović, ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, imajući u vidu dokumenta i vremenski period koji se analizira na sjednici Odbora naveo je da se sva postavljena pitanja odnose na period kada on nije vršio funkciju ministra. Imajući u vidu navedeno predložio je da u odnosu na izvještajni period do 2014. godine, odgovore na pitanja da direktor Uprave za šume. Naveo je da su zaključci Skupštine Crne Gore, kao i preporuke Državne revizorske institucije o prihodima budžeta po osnovu ugovora o koncesijama, veoma pažljivo analizirani od strana Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i resornih direktorata i uprava koji sprovode koncesionu politiku i isti su u cjelosti realizovani i ispoštovani. Ukazao je na potrebu za boljom koordinacijom institucija što je u skladu sa Zakonom o državnoj upravi i Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave. Naveo je da je započet nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada i zakonitosti upravnih akata Uprave za šume zbog čega je donijet niz mjera koje su rezultirale otklanjanjem određenih nepravilnosti. Ukazao je da su raskinuti koncesioni ugovori sa koncesionarima koji ne izvršavaju obaveze po osnovu koncesionih naknada, uspostavljena analitička evidencija potraživanja po direktoratima i područnim jedinicama, uspostavljen obračun posebnih naknada ,unaprijeđena evidencija o realizaciji izvršenja aktivnosti utvrđenih po osnovu godišnjeg programa rada za gazdovanje šumama, data pisana obavještenja svim koncesionarima kojima ističu koncesioni ugovori, kao i da je Predlogom izmjena i dopuna Zakona o šumama koji je utvrdila Vlada Crne Gore, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja pojednostavilo procedure oko poboljšanja efikasnosti kontrole i pooštrilo kaznene mjere za nelegalne aktivnosti posebno u dijelu kontrole poštovanja koncesionih ugovora. Ukazao je i da se jedna od preporuka DRI odnosila na destimulaciju izvoza drvene mase u vidu trupaca. U odnosu na navedenu preporuku, obavijestio je Odbor da istu nije moguće primjeniti iz razloga što je preporuka osjetljiva sa aspekta sprovođenja politike Svjetske trgovinske organizacije (STO). Naveo je da se razmatraju sve dozvoljene mogućnosti koje su usklađene sa politikom STO i pripremljen Predlog pravilnika kojim bi se preciznije definisalo pitanje izvoza oblovine ali se isti mora provjeriti sa svim međunarodnim partnerima. Podsjetio je da je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja preuzelo sektor drvene industrije od Ministarstva ekonomije i da je donijeta Strategija razvoja šumarstva i usvojene politike za sprovođenje ove strategije. U odnosu na pitanje koje se odnosi na kompaniju „Vektra Jakić“ ukazao je da u tom periodu nije bio ministar, te da je u odnosu na sadašnji period vezan za navedenu kompaniju: u toku reorganizacija programa u „Vektri Jakić“, dobijena izvršna sudska isprava, i da su izmireni povjerioci prvog i drugog isplatnog reda. Takođe, ukazao je da je

povećana zaposlenost, proizvodnja i izvoz u ovoj kompaniji i prema izvršnoj sudskoj ispravi do 30. jula tekuće godine kompanija „Vektra Jakić“ nema obavezu plaćanja dospjelih koncesija.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, podsjetio je da je tema kontrolnog saslušanja stanje u oblasti koncesija, odnosno primjena Zakona, te da pokriva period od kada se država aktivno bavi navedenom oblašću, ukazavši pritom da se revizija DRI, odnosno Izvještaj o reviziji - Prihodi budžeta Crne Gore po osnovu zaključenih ugovora o koncesijama za korišćenje prirodnih bogatstava, odnosi na 2013. godinu i da se tiče samo jednog dijela koncesija, odnosno koncesija na prirodno bogatstvo.

Direktor Uprave za šume, Radoš Šućur u odnosu na izvještaj DRI naveo je da je Uprava za šume imala stalne kontakte sa Upravom za inspekcijske poslove, Poreskom upravom, organima lokalne samouprave i drugim nadležnim organima, da su vršili nadzor, pokušavajući da ugovore o koncesijama sprovedu na najbolji mogući način. Naveo je da postoji analitička evidencija o koncesionarima, i da je Uprava za šume, kada je u pitanju koncesiona naknada, tražila zajednička rješenja sa Poreskom upravom radi bolje naplate. Naveo je da postoje koncesionari i preduzeća koja su u stečaju i koja su likvidirana, ona protiv kojih se vode sudski sporovi i td. Ukazao je da su predmet pažnje u Upravi za šume ugovori potpisani od 2007, odnosno 2008. godine. U odnosu na ugovor potpisan sa kompanijom „Vektrom Jakić“ naveo je da je ugovor povoljniji za državu, nego za samu kompaniju. Takođe, ukazao je da je navedena kompanija do odlaska u stečaj redovno izmirivala svoje obaveze. Naveo je podatak da je od 2008. do 2014. godine po ugovorima trebalo da se posiječe 22,353 miliona kubika, te da je posječen 1,661 miliona kubika. Takođe, naveo je da su sa 18 preduzeća koja funkcionišu loše i ne ispunjavaju svoje obaveze raskinuti ugovori. Ukazao je da su u slučajevima kada nijesu mogli naplatiti ono što se posiječe, svojim mehanizmima, zaustavljali ta preduzeća i njihov proces rada. Informisao je Odbor da dugovi o kojima se spekulise nijesu tačni, te da se dug aktivnih koncesionara kreće između 450 i 600 hiljada eura.

Poslanik Strahinju Bulajić, postavio je pitanje koliko je smanjena koncesija „Vektri Jakić“, s obzirom da je obračunata obaveza koncesionara „Vektra Jakić“, po nalazu DRI, smanjena za 1,75 miliona eura.

Poslanik Aleksandar Damjanović postavio je pitanje da li dug aktivnih koncesionara obuhvata i dug „Vektre Jakić“.

Ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, Petar Ivanović, ukazao je da je potrebno praviti razliku između ugovorom planiranih aktivnosti i realizovanih aktivnosti u jednoj kalendarskoj godini, navodeći da usljed nepredviđenih okolnosti koje se pojavljuju nakon zaključenja koncesionih ugovora, naplata koncesija po osnovu realizovanih aktivnosti može biti i niža od planiranog. Ukazao je da se u izvještajima često navodi cifra iz ugovora, dok se do druge cifre, dolazi tek sravnjenjem, odnosno istekom fiskalne godine. Zbog toga postoji razlika u izvještajima u zavisnosti od toga na koji period se odnosi izvještaj. Naveo je da nije umanjena koncesija „Vektri Jakić“ i da se slaže sa ocjenom g-dina Šućura da je ugovor mnogo povoljniji za državu nego za kompaniju. Takođe, ukazao je da trenutno postoje dvije stvari koje su međusobno suprotne. Jedna je izvršna sudska isprava koja definiše koliki je dug navedene kompanije i kojom dinamikom će se taj dug naplatiti, i druga, razlika između onog što je

planirano i onog što je realizovano, odnosno posječeno. Naveo je da „Vektra Jakić“ još nije počela sječu po osnovu koncesionog ugovora koji se odnosi na 2013, 2014, i 2015-u godinu, iako postoje doznake i po osnovu tih doznaka zaduženja, te da se mora voditi računa između onoga što je planirano i onoga što je realizovano po osnovu same sječe.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, ukazao je da je kompanija „Vektra Jakić“ po podacima dostupnim u ovom trenutku najveći dužnik po osnovu koncesija.

Poslanika Srđana Milića je interesovalo da li neko od prisutnih ima informaciju koliko se duguje lokalnim samoupravama po osnovu koncesionih prihoda, zatim šta je konkretno urađeno, odnosno šta će se uraditi kako bi država povratila svoje dostojanstvo, a građani imali koristi od prihoda po osnovu naplate koncesionih naknada, te da li prisutni gosti osjećaju odgovornost u odnosu na činjenice navedene u izvještaju DRI. Takođe, ukazao je da i u oblasti koncesija postoji značajna „siva ekonomija“. Ocijenio je da bi bilo korisno da se uradi procjena efekata korišćenja koncesionih dobara od strane onih sa kojima su sklopljeni koncesioni ugovori.

Poslanik Milić, obavijestio je Ministra finansija, o svojim saznanjima, da je iz Egalizacionog fonda za opštinu Kolašin od 2008. do 2014. godine uplaćeno 5,76 miliona eura plus dodatne uplate i da je navedeno informacija u odnosu na potrebu da se što prije riješi pitanje garancije koja treba da se da banci da bi se obezbijedila četrnaesta plata koja treba da se isplati zaposlenima u opštini Kolašin.

Ministar finansija, Radoje Žugić, u odgovoru na pitanje poslanika Milića, naveo je da je Vlada u prethodnom periodu radila posvećeno i intezivno na sanaciji duga svih lokalnih samouprava, te da ni jednu opštinu ne izdvaja i ne gleda drugačije. Ukazao je da je tim povodom Vlada u tri navrata donosila zaključke i na kraju u trećoj iteraciji ponovila zaključak na predlog samih lokalnih samouprava, a odnosi se na izvore iz Fonda egalizacije posebno za one opštine koje imaju niži nivo fiskalnog kapaciteta od prosjeka i pravo da povlače sredstva. Naveo je da su navedeni zaključak osnažili i dostavili svakoj opštini koja je u procesu restrukturiranja svojih dugova. U odnosu na Opštinu Kolašin naveo je da je, sa predsjednicom Opštine definisao sve elemente u pokušaju sanacije prezaduženosti, zatim da je uključen Investiciono-razvojni fond, kao i da je obavio razgovore sa međunarodnim finansijskim institucijama, Svjetskom bankom (SB), bankom za razvoj Savjeta Evrope i da očekuje da se odobre određene kreditne linije. Naveo je da je zatražio da se kroz pilot projekat SB za koje ima i usmeno obećanje omogućiti sanacija fiskalne održivosti i finansijske stabilnosti pojedinih opština.

U odnosu na pitanje poslanika Milića, koje se odnosi na visinu prihoda od koncesija po opštinama, naveo je da taj podatak nema, te da je to pitanje sektorskog pristupa, ali da bi bilo korisno da se dobije podatak koliko koja opština, u srazmjeri definisanoj zakonom, ostvaruje prihoda po osnovu koncesija. Konstatovao je da je potrebno da resorna ministarstva, Ministarstvo finansija, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja kao ostali nadležni subjekti preuzmu obavezu da sa regionalnog aspekta sagledaju koliko je koja opština imala benefita po osnovu koncesionih naknada.

U odnosu na najnoviji izvještaj DRI koji se odnosi na Registar koncesija u koji je imao uvid dok je bio u radnoj verziji, uzimajući u obzir strukturu poreskog duga i vrijeme kada je nastao iskazao je stav da je to nešto čime se Poreska uprava, Ministarstvo finansija, Uprava za inspeksijske poslove i ostali, moraju s maksimalnom pažnjom baviti. Takođe, iznio je stav da se

radi jako dobro i da u prilog tome ide visok stepen naplate javnih prihoda, kao i da je ostvarena veća naplata prethodne godine u odnosu na ranije godine, i da postoji rast naplate javnih prihoda.

Poslanik, Filip Vuković naveo je da se preko 40% crnogorskih šuma nalazi na teritoriji Opštine Pljevlja, te da samim tim najviše koncesionara i radi na teritoriji Pljevalja. Poslanika Vukovića je interesovalo koliko godišnje ima pravo da posiječe „Vektra Jakić“, u okviru 140 hiljada kubika, zatim koliko od toga se odnosi na tehničko drvo, a koliko na drvo koje se smatra otpadnim.

Ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, Petar Ivanović, u odnosu na pitanje poslanika Vukovića, naveo je da „Vektra Jakić“ nije počela sječu po osnovu koncesionog ugovora koji se odnosi na 2013, 2014. i 2015. godinu, zatim da je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja kada je dobilo informaciju, da se na zalihama nalazi 22 hiljade kubnih metara celuloznog drveta, koje nema karakter tehničkog drveta, napravilo direktnu kontrolu. Naveo je da je 70:30 odnos kvalitetnog i nekvalitetnog drveta, te da se taj odnos mijenja iz godine u godinu, i da zbog toga nije moguće odgovoriti u apsolutnim ciframa. Takođe, ukazao je da „Vektra Jakić“ nema najpovoljniji ugovor kada je u pitanju sječa tehničkog drveta u Crnoj Gori, jer je ugovor zaključen na osnovu takozvanog „dubećeg“ stanja, i da nije u poziciji da bira drvo prve ili druge kategorije.

U odnosu na pitanje poslanika Milića, da li postoji jasan koncept kako i na koji način pojačati koncesione politike i da li je nešto konkretno urađeno, ministar je naveo da su: povećani koncesioni prihodi; zatim da je Vlada u julu 2014. prihvatila dvije informacije Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja sa konkretnim programom mjera; poboljšana koordinacija između različitih institucija; pojačan nadzor; raskinuti ugovori sa koncesionarima koji ne izvršavaju svoje obaveze (10 raskinutih ugovora u poslednjih 6 mjeseci); unaprijeđena evidencija realizacije izvršenja aktivnosti i predložene izmjene i dopune Zakona o šumama u okviru kojih su pojačane kaznene odredbe i predloženo da se vrši pojačan nadzor. Takođe, podsjetio je da se naplata koncesionih prihoda tri puta mijenjala, odnosno da je do 2011. godine 70% prihoda išlo državi, a 30% opštinama, zatim da je od 1. januara 2011. godine po 50% prihoda išlo i državi i opštini, dok od 1. januara 2012. godine 70% prihoda ide opštini, a 30% državi.

Poslanik Goran Tuponja ukazao je da je tema koncesija obimna po svojoj materiji, sadržini i po finansijskim efektima. Iskazao je mišljenje da koncesije mogu da budu, pored poreza iz poljoprivrede, turizma i energetike, četvrta grana privrede u državi koja bi mogla da ostvaruje značajniji prihod. S tim u vezi naveo je da sada, umjesto rasta, imamo pad prihoda po osnovu koncesija a na drugoj strani, porast dugovanja koncesionara. Ukazao je da Crna Gora ima ogromne prirodne resurse od kojih može značajno da prihoduje ali da u praksi to nije slučaj. U odnosu na Izvještaj DRI od prošle godine naveo je da isti ukazuje na to da neko treba da snosi odgovornost i naveo primjer da se u izvještaju navodi da Uprava za šume, prilikom davanja koncesija za šume, nije u cjelini sprovodila zakonom propisanu proceduru kao i da je izvršila izmjene i dopune priloga ugovora bez poštovanja procedure i bez jasnih obrazloženja. Takođe je naveo da su u 2012. godini date nove koncesije firmama koje nijesu poštovale ranije ugovore. Iskazao je stav da ga ne interesuje da li je postupano po preporukama DRI, već ko je snosio odgovornost za nepoštovanje zakona do dana kada je izvršena revizija. Poslanik Tuponja zatražio je pojašnjenja navoda iz dopisa Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja iz

decembra 2014. godine, u kojem se navodi da „U pogledu navoda da Uprava za šume ne posjeduje dokumentaciju po raspisanim konkursima za davanje šuma na korišćenje za period 2007-2012. godina, poznata nam je činjenica iz izvještaja Uprave za šume, da se ne radi o nepostojanju navedene dokumentacije već da je ista izuzeta od strane MUP“. Takođe, postavio je pitanje da li su pribavljene garancije za postojeće koncesione ugovore i ukazao da se u izvještaju DRI navodi da ugovori o koncesijama koje je Uprava za šume zaključila sa koncesionarima, nijesu obezbijeđeni garancijama, što je po mišljenju poslanika Tuponje, osnovni mehanizam koji je potreban za funkcionisanje jedne koncesije. Na kraju, naveo je da DRI u izvještaju, u svojim zaključcima, kaže da je „neophodno obezbijediti neselektivnu primjenu Zakona o koncesijama“ - što upućuje na zaključak da je ona selektivna i da postoje privilegovani.

Ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, Petar Ivanović, ukazao je da prilikom potpisivanja ugovora postoji ugovorena količina koja se ne mora realizovati i naveo da analitičke kartice i pregled analitike omogućava da se u kraćem vremenskom intervalu prati realizaciju svakog ugovora, što je u mnogome poboljšalo sistem praćenja, nadzora i izvještavanja. S obzirom da su promjenama nadležnosti kroz izmjene i dopune organizacije državne uprave, uprave ušle u sastav direktorata, obavijestio je Odbor da su 2014. godine zaključeni prvi ugovori po tom sistemu i da su potkrijepljeni garancijama.

Direktor Uprave za šume, Radoš Šućur, pojasnio je da su svi konkursi javni i da su prošli sve moguće procedure i pozvao prisutne da dođu u Upravu za šume, i vide kako to izgleda na terenu, kao i ostvare uvid u ugovore i konkurse. Takođe, naveo je da je 18 ugovora raskinuto, i da je analitički praćen svaki koncesionar i ta informacija dostavljena Ministarstvu, uz predlog koje ugovore treba raskinuti. U vezi sa izmjenama i dopunama ugovora, pojasnio je da se to radi u slučaju, na primjer, kada izgori 200.000 kubika šume a ta šuma je pod ugovorom.

Poslanik Veljko Zarubica je konstatovao da se iz dosadašnjih izvještaja Komisije za koncesije koji su dostavljani Skupštini nije mogla steći realna slika o ugovaranju, nadzoru i realizaciji koncesionih ugovora i da je to jedan od razloga što je došlo do kontrolnog saslušanja, na osnovu izvještaja DRI. Postavio je pitanje predsjedniku Komisije za koncesije, da li je pripremljen Izvještaj o radu Komisije za koncesije za 2014. godinu i da li je Komisija radila na pripremi predloga mjera za poboljšanje stanja u ovoj oblasti.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, podsjetio je da od septembra 2014. do aprila 2015. godine Komisija za koncesije nije postojala, i da je Odbor kroz više obraćanja Vladi i resornom ministarstvu apelovao da se Komisija formira.

Predsjednik Komisije za koncesije, Ivan Bošković, podsjetio je da je, shodno Zakonu o koncesijama, Komisija za koncesije obavezna da za svaku godinu sačini godišnji izvještaj o sprovođenju ugovora o koncesijama. Novoizabrana komisija taj izvještaj podnosi do marta tekuće godine i samim tim, po mišljenju predsjednika Komisije, Komisija u sadašnjem sastavu, koja je izabrana u aprilu ove godine, nadležna je za podnošenje izvještaja za period od aprila tekuće do marta naredne godine, i informisao Odbor da izvještaj za period do kada nije bila izabrana Komisija, nije urađen. U odnosu na mjere za poboljšanje rada, ukazao je da Komisija ima veoma ograničene nadležnosti koje idu više u smjeru sublimacije ugovora i aneksa ugovora u registru koncesija, u određenim stepenima kada je bodovanje u pitanju, te da je ista drugostepeni organ i da ima veoma ograničene nadležnosti produžavanja i davanja koncesija za

korišćenje mineralnih sirovina na već postojećim koncesionim područjima. Naveo je da su veće nadležnosti date Agenciji za investicije na koju će se kad bude usvojen Zakona o javno - privatnom partnerstvu, koji je još uvijek u formi Nacrta , prenijeti nadležnosti Komisije. Iskazao je spremnost da, ukoliko Odbor ocjeni potrebnim, Komisija pripremi izvještaj ili informaciju o radu Komisije od dana formiranja.

Poslanik Milutin Đukanović, bio je mišljenja da je DRI povodom Izvještaja o reviziji prihoda budžeta Crne Gore po osnovu zaključenih ugovora o koncesijama za korišćenje prirodnih bogastava, u suštini dala negativno mišljenje, jer DRI, kad daje mišljenje po subjektu revizije naglasi da subjekt revizije u roku od 6 mjeseci izvršiti DRI šta je urađeno po osnovu realizacije preporuka DRI, i da se to isključivo daje organima ili institucijama koje su dobile negativno mišljenje. Ocijenio je da izvještaj DRI omogućava da se sagleda kako funkcionišu državni organi jer je, po njegovom mišljenju, u samoj raspravi bilo prebacivanja odgovornosti. Na konstataciju DRI da je „neophodno ostvariti koordinaciju između Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Uprave za šume, Uprave za inspekcijske poslove, Poreske uprave, Uprave policije, Uprave carina i organa lokalne samouprave kako bi se ostvario kvalitetan nadzor i provjera ispunjenja obaveza koncesionara iz koncesionih ugovora“, postavio je pitanje zbog čega se navedeno ne radi, kao i zbog čega se svakog 20-og u mjesecu ne obračunava koncesiona naknada nego se to radi na kraju godine. Takođe, postavio je pitanje zbog čega neki koncesionari još upravljaju prirodnim bogastvima a ugovori su im istekli i ankesi ugovora nijesu verifikovani.

Poslanik Almer Kalač, podsjetio je da se na poslednjoj sjednici Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, na kojoj je bio prisutan ministar Ivanović, između ostalog, razgovaralo o zaštiti vazduha i zaštiti životne sredine i da je tada bilo riječi o koncesijama i da isto, u dobroj mjeri utiče na životno okruženje. Postavio je pitanje koje se odnosilo na rad inspekcijske službe u navedenoj oblasti.

Direktor Uprave za inspekcijske poslove, Božidar Vuksanović, obavijestio je Odbor da je u nadležnosti Uprave za inspekcijske poslove i kontrola koncesija u jednom dijelu i naveo da saradnja između organa koji se bave koncesionim ugovorima postoji, na dobrom nivou, u okviru utvrđenih nadležnosti. Kad je u pitanju inspekcijski nadzor, ukazao je da se Uprava suočava sa određenim poteškoćama, kao što je broj inspektora u oblasti kontrole koncesija, i iskazao očekivanja da će u saradnji sa Ministarstvom finansija u narednom periodu naći adekvatno rješenje koje je komplementarno sa raspoloživim sredstvima u budžetu i strategijom zapošljavanja službenika. Takođe, naveo je da se nadležnosti Uprave za inspekcijske poslove ne odnose na naplatu prihoda kada su u pitanju koncesije, kao ni na realizaciju određenih ugovora koji su definisani koncesionim ugovorima već se odnose na kontrolu onih djelova koji su definisani u ugovoru o koncesiji a radi se o elementima koji definišu koja je količina koncesija opredijeljena, da li se one sprovode u skladu sa onim kako je ugovorom propisano i da li se sprovode u količinama koje su određene koncesionim ugovorom. U odnosu na šume i izvoz oble građe, koncesionari ne mogu izvoziti oblu građu izvan granica zemlje, već moraju u svojim prerađivačkim pogonima prerađivati ovaj dio pa tek onda izvoziti. Vuksanović je informisao Odbor da je upravo obavljena kontrola u Rožajama i Beranama, a da se narednih dana planira obilazak ostalih koncesionih područja. Ukazao je da postoje slučajevi da koncesionari ustupaju trećim licima ovu građu koja se preko njih izvozi van zemlje, i da će Uprava o tome obavijestiti nadležna ministarstva, koja treba da preispitaju koncesioni ugovor

koji se odnosi na ovu vrstu poslovanja. Takođe, u drugim oblastima kada je u pitanju eksploatacija šljunka, zaštita kod izvorišta i slično, naveo je da inspekcija ima dio nadležnosti. Iskazao je mišljenje da okvire Uprave, možda, treba proširiti u okviru zakonske regulative. U odnosu na izvještaj DRI, obavijestio je Odbor da je Uprava postupila po ovim segmentima koji se odnose na Upravu za inspekcijske poslove.

Poslanik Aleksandar Damjanović, iskazao je stav da se uvidom u Nacrt zakona o javno-privatnom partnerstvu, može zaključiti da isti, u predloženom tekstu, ne bi doveo do poboljšanja stanja u oblasti koncesija, i naveo da je predloženo: da Komisiju formira Vlada; da se izvještaj dostavlja Skupštini Crne Gore samo na uvid i da parlament nema mehanizam za sprovođenje adekvatnog nadzora. Takođe, naveo je da se, ponovo, neke norme, koje su jasno konstatovane u izvještaju DRI, iako je Ministarstvo reklo da će ih uvažiti u postupku javne rasprave, ne definišu u zakonu. Postavio je pitanje Ministarstvu finansija zašto nije Državnoj revizorskoj instituciji a ni ovom Odboru, shodno zaključku broj četiri, dalo konkretni odgovor koji se odnosi na realizaciju preporuka za oblast koncesija, već je dostavljen dopis da ovo ministarstvo isto nema dovoljno kapaciteta da prati realizaciju preporuka odnosno zaključaka Skupštine. U vezi sa izlaganjem direktora Uprave za inspekcijske poslove, postavio je pitanje zašto Ministarstvo finansija ne daje saglasnost za zapošljavanje novih inspektora. Uvidom u podatke koje je dostavila Poreska uprava, predsjednik Odbora, informisao je prisutne da 31 subjekat duguje preko 100.000 eura, a 195 preko 1.000 eura i postavio pitanje da li postoji mogućnost da se subjekti koji duguju preko 100.000, javno objave i da javnost zna ko su najveći poreski dužnici za koncesije u Crnoj Gori. Predsjednik Odbora ukazao je da je neko obmanuo parlament zbog dostavljanja netačnih podataka, s obzirom da je Poreska uprava u dostavljenom materijalu ukazala da se na osnovu podataka sa kojima raspolaže mogu izvući drugačiji zaključci u pogledu ostvarene naplate po osnovu koncesija od konstatacije koja je izrečena u zaključcima Skupštine, odnosno, da su podaci koji su dostavljeni Skupštini možda bili nepotpuni ili uzeti sa tačkom presjeka i naveo da Poreska uprava ima podatak da je za 2012. godinu Poreska uprava naplatila 18,7 miliona eura a Komisija za koncesije u svom izvještaju 12,7 miliona eura, kao što navodi i DRI. Dalje, predsjednik Odbora, naveo je da Poreska uprava za 2013. godinu navodi da je naplaćeno 23,8 miliona, a Komisija za koncesije 13,2 miliona i DRI isto tako, dok je za 2014. godinu prema podacima Poreske uprave naplaćeno 24 miliona, a u Završnom računu budžeta za 2014. godinu se navodi 13 miliona eura. Ukazao je na potrebu ispitivanja tačnosti podataka, i postavio pitanje sprovođenja mjera prinudne naplate od strane Poreske uprave. Takođe, postavio je pitanje zašto Uprava za vode nije dostavila informaciju o realizaciji zaključaka Skupštine, ni Odboru ni DRI. Naveo je podatak da je u Podgorici i na primorju u beton, od šljunka i ostalog, u građevinskoj industriji, utrošeno desetina miliona eura, i zatražio informaciju o ukupnoj koncesionoj naknadi koja je po tom osnovu plaćena. U odnosu na rad rudarske inspekcije, postavio je pitanje da li je „Bjelasica-Rada AD“, koja je nekoliko mjeseci radila bez ugovora o koncesijama, napravila aneks ugovora. Takođe, interesovalo ga je, kako je moguće da se od svih preduzetih mjera inspekcije za šume, u odnosu na 2014. godinu, 189 inspekcijskih pregleda, 68 tzv. ukazivanja i 19 rješenja o prekršajima u oblasti koncesija, izrečeno svega prekršajnih naloga u ukupnoj vrijednosti od 9.000 eura. Ukazao je da ako se uporede podaci Uprave carina o izvozu drveta, može zaključiti da postoji nelegalna sječa šuma.

Ministar finansija, Radoje Žugić, ocijenio je da je dobra okolnost saslušanja, nivo transparentnosti, koji je element sigurnosti, efikasnosti i održivosti i dobra prilika da se čuju kritike. Ukazao je da će harmonizovati podatke i parametre Poreske uprave i državne revizije i istakao da je Poreska uprava u 2013. i 2014. godini premašila planiranu aktivnost naplate, i to za 35%. Ukazao je, u odnosu na prijem radnika za inspeksijske poslove, da Ministarstvo finansija nije resorno za inspeksijske poslove, već Ministarstvo ekonomije, kao i da je za navedeno potrebno obezbijediti sredstva u budžetu, kao i predvidjeti sistematizacijom radna mjesta, kako se ne bi zaključivali ugovori o djelu s obzirom da je angažovanje potrebno na duži vremenski period.

Direktor Poreske uprave, Milan Lakićević, u odnosu na poštovanje preporuka Državne revizorske institucije i zaključaka Skupštine posvećenih ovoj temi, ukazao je da se osvrta na navedeno nalazi u materijalu koji je dostavio, naglasivši da je prateći dio materijala dio koji se odnosi na poreski dug. Nakon dobijanja izvještaja, Poreska uprava je preduzela ono što je u njenoj nadležnosti i ispoštovala preporuke DRI. Naveo je da su podaci koji su navedeni vjerodostojni, iz informacionog sistema Poreske uprave i saopšteni su u Izvještaju o radu za 2013. i 2014. godinu Poreske uprave, te i da se nalaze na sajtu PU. Naglasio je da ne postoji ni jedan drugi račun osim onih u sistemu trezora, kao i da je moguće da je razlog za neusklađenost što u podacima nijesu obuhvaćene koncesione naknade od igara na sreću, dok u izvještaju PU jesu. U 2013, 2014. i 2015. godini došlo je do rasta javnih prihoda po osnovu naplate koncesija, u odnosu na 2011. i 2012. godinu. U pogledu prinudne naplate preduzete su sve mjere, i da je najveći dio poreskih obveznika, od njih 720, u ovom trenutku u blokadi, te da se mjere sprovode. Shodno članu 16 Zakona o poreskoj administraciji, zabranjeno je objavljivanje ovih podataka, ali ukoliko na tome insistira skupštinski Odbor i ukoliko bi to bilo u funkciji rješavanja problema na transparentniji način, predložio je, Ministarstvu finansija, da se izmijeni Uredba ili da se predloži neki drugi pravni akt, ili zaključak sa sjednice Odbora, kako bi se objavila imena stotinu ili pedeset najvećih poreskih dužnika po osnovu koncesija.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, ocijenio je veoma važnim dostavljanje materijala koji se tiče prihoda naplate od koncesija, odnosno stanja duga po osnovu koncesija, gdje su jasno evidentirani podaci koji se razlikuju od zvanično dostavljenih podataka od strane Komisije za koncesije, i Skupštini i Vladi Crne Gore, kao i od podataka koje je DRI analizirajući godišnji završni račun za 2012. i 2013. godinu dala u svom izvještaju, što će biti evidentirano i kroz zaključak Odbora. Ocijenio je dobrom, inicijativu direktora Poreske uprave, da se u cilju veće transparentnosti, izdvoji i segment najvećih poreskih dužnika po osnovu koncesija.

Direktor Uprave za šume Radoš Šućur, ukazao je da je Uprava za šume počela sa radom prije 7-8 godina, sa 7,3 mil € budžeta, dok sada ima 4,2 mil € u budžetu. Ukazao je da je sve što Uprava bila u mogućnosti, kada su u pitanju preporuke DRI uradila, kroz međusobnu komunikaciju na dnevnom, mjesečnom i polugodišnjem nivou. Takođe ukazao je da je avansno plaćanje najzastupljenije u oblasti šumarstva u Crnoj Gori i da ne zna odakle priča o haosu kada je u pitanju naplata koncesija, ukazavši da avansno plaćanje ne podrazumijeva preuzimanje dok se ne plati. Kada su u pitanju šume, naveo je da se radi o iznosu od oko 6-7 mil € prihoda države godišnje i ukazao da realni dug nije veći od 450.000- 600.000 €.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović ukazao je da je intencija da se uredi oblast koncesija. Izrazio je žaljenje zašto Crna Gora izvozi 60.000 metara kubnih oblovine i

neprerađenog drveta godišnje, pored toliko pilana, malih pogona i velikih fabrika, te da bi država mogla da ima finalnu preradu i da višestruko prihoduje na taj način.

Direktor Uprave za inspekcijske poslove, Božidar Vuksanović, ukazao je da postoji problem zbog malog broja inspektora u navedenoj oblasti i da u šumarstvu to manje više funkcioniše, jer ima 11 inspektora i u proceduri je konkurs za još jednog inspektora. Kada su u pitanju vode i geološka inspekcija ukazao je da su po sistematizaciji predviđena tri radna mjesta, dok su pokrivena dva. Kada su u pitanju vode, postoje dva inspektora, dok je u proceduri konkurs koji se odnosi na jedno radno mjesto. Takođe, naveo je da je Uprava za inspekcijske poslove, kao samostalan organ, u toku jedne godine imala 174 hiljade kontrola, kao i sedam mil eura prihoda od prekršajnih naloga i da to ne korespondira sa količinom sredstava, koje su u opticaju po pitanju resursa, koji se pokrivaju, ali se reflektuje indirektno kada je u pitanju poslovanje i uvođenje određenih stvari u legalne tokove, što je u interesu svih onih koji žele da posluju u skladu sa zakonom.

Direktor Uprave za vode, Zoran Janković, ukazao je da je Uprava, 17. aprila 2014. godine dostavila DRI izjašnjenje na preliminarni izvještaj i isti je ostao na nivou konačnog izvještaja, a otvoren je jako veliki broj dilema. Ono što je Upravi za vode dato kao negativna konstatacija, od toga da nema nekih ranije potpisanih ugovora, da nije dostavljeno registru i tako dalje, zbog čega se kasnilo sa potpisivanjem ugovora, je ta da od momenta donošenja odluke do momenta potpisivanja ugovora, garancija nije bila obezbijeđena. Postavio je pitanje da li je Uprava trebalo da potpiše ugovor bez garancije ili da sačeka garancije pa tek tada potpiše ugovor. Naveo je da su u saradnji sa PU iznašli metod da obračun za prethodnu godinu obveznici plaćaju 1/12 svakog mjeseca. Iskazao je da je očekivao da će biti u sklopu izvještaja Ministarstva i izvještaj Uprave, i konstatovao da je propust Uprave što nije dostavljen Odboru. Na kraju, konstatovao je da su sve preporuke DRI ispunjene ili su demantovane onim što je stvarno stanje.

Predsjednik Odbora Aleksandar Damjanović, naglasio je da je u dopisu DRI koji je dostavljen na njegov zahtjev, navedeno da izvještaje o realizaciji preporuka ovoj instituciji nijesu dostavili: Ministarstvo finansija, dok je ministar finansija uputio dopis Odboru u kom navodi da nema kapaciteta da se bavi pojedinačnim oblastima; Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, iako je dostavilo Odboru i Uprava za vode koja nije dostavila DRI-u ni Odboru. Naglasio je da je zaključak tri nalagao da se ono što se dostavi DRI dostavi i Odboru, radi blagovremene pripreme za saslušanje.

Ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, Petar Ivanović, ukazao je da se, s obzirom da je izvještaj Uprave za vode, koji je dostavljen DRI-u a nije Odboru i izvještaj Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja koji je dostavljen Odboru a nije DRI-u, može konstatovati da su oba izvještaja sačinjena u decembru 2014. godine i da je, iako administrativno procedura nije izvršena do kraja, obaveza ispunjena. Naglasio je da je, u odnosu na koordinaciju, izvršena izmjena organizacije rada državne uprave i da inspekcije više nijesu u sastavu resornih ministarstava, nego su samostalne institucije, pojedine uprave su ušle u sastav ministarstava, što zahtijeva velike proceduralne promjene. Predstavnicima navedenih institucija su novoimenovani članovi Komisije za koncesije, što je dobar primjer koordinacije, čime je poboljšan sistem izvještavanja, praćenja i evidencije. Trend u šumarstvu 2014. godine, procenat uvećanja sječe 22%, procenat naplate prihoda 14,7%, što potvrđuje podatke PU o ukupnom

rastu naplate koncesija. Ukazao je da svako, iz domena svoje nadležnosti, treba da preuzme odgovornost kada daje podatak. U oblasti rada Uprave za vode, za poslednji tender, traženo je da garancije budu sastavni dio ponude. U odnosu na pitanje povodom malih i velikih privređivača, naveo je da nije istina da se razvijaju samo veliki i da se to vidi uvidom u tender. Pojasnio je da se uslovima tendera traži da li se ima kapaciteta za tehnologiju, s obzirom da je u pitanju prerada oblovinne, te je pitanje da li se oblovinna preprodaje od strane onih koji su zaključili ugovor direktno ili se radi indirektno preko posrednika. Potrebno je, po mišljenju ministra, dubinski ući u sistem da bi imali vjerodostojne podatke. Na osnovu preliminarnih podataka, iskazao je sumnju da se radi o preprodaji oblovinne. Iskazao je želju da se navedeno zaustavi, ali se ne mogu kršiti međunarodni ugovori ili sporazumi, koje je potpisala država. Iskazao je stav da je bilo potrebno više pažnje posvetiti pošumljavanju. Naveo je i da je „Vektra Jakić“ predmet pažnje Ministarstva, prije svega zbog veličine kompanije i kapaciteta koji ova kompanija ima. Zaključio je da priča oko koncesija mora imati za rezultat nova radna mjesta i proizvodnju.

U funkciji dopune odgovora direktora Uprave za inspekcije poslove, dopune su dali i:

Glavni inspektor u Odsjeku za inspekciju šumarstva, lovstva i zaštite bilja Uprave za inspekcije poslove, Alija Bralić ukazao je da je šumarska inspekcija u 2014. godini izvršila kontrole kod svih koncesionara u više navrata, a ukupno je izvršila 276 pregleda, 20 pregleda kod izvođača radova i 38 pregleda kod lica koje vrše promet šumskih sortimenata. Navedenom kontrolom uočeni su određeni propusti i nepravilnosti u radu, pa su preduzete upravne mjere protiv pravnih i odgovornih lica, koncesionara i izvođača radova. U odnosu na navedeno, preduzete su sljedeće mjere: donijeta su 23 rješenja, izrečeno 138 mjera ukazivanja za otklanjanje utvrđenih nedostataka u šumi - popravke šumskog reda, nepropisnog skladištenja šumskih sortimenata, rješenja su se odnosila i na sanaciju i popravku puteva, neka od rješenja su se odnosila na zabranu sječe zbog isteka planskih dokumenata, te zbog nepostojanja odgovarajućih licenci za rad u šumi. Naveo je i da je izdat 31 prekršajni nalog kojim su izrečene novčane kazne u iznosu od 16.600 €. Navedeni nalozi su izrečeni zbog nepoštovanja odredbi iz izvođačkog projekta, nepoštovanje propisa koji regulišu sječu i izvlačenje šumskih sortimenata, kao i zbog bespravnog prometa šumskih sortimenata, podnijeta su i tri zahtijeva za pokretanje prekršajnog postupka, za bespravni promet, podnijete su dvije krivične prijave zbog bespravne sječe stabala u koncesionom području na proboju puta. Napomenuo je i da se navedeno odnosi samo na koncesionare.

Predstavnik Uprave za inspekcije poslove - rudarska inspekcija, Draško Marković, ukazao je da je rudarska inspekcija tokom 2014. godine obavila 148 inspekcijских pregleda i da je broj utvrđenih nepravilnosti po raznim osnovama, s obzirom da rudarska inspekcija vrši kontrolu u skladu sa Zakonom o rudarstvu i Zakonom o zaštiti zdravlja na radu. Obavijestio je Odbor da su tokom 2014. godine donesena tri rješenja, pet prekršajnih naloga i da je iznos izrečene novčane kazne u prekršajnim nalogima bio 31.380 €, kao i da su podnijete dvije krivične prijave. Takođe, naveo je da je od januara do kraja aprila 2015. godine rudarska inspekcija, obavila 37 inspekcija i utvrdila 30 nepravilnosti, dva prekršajna naloga, tri rješenja, kao i da je iznos izrečenih novčanih kazni u prekršajnim nalogima bio 16.500 €, te da je podneseno šest krivičnih prijava. Takođe, ukazao je da se problemi u radu rudarske inspekcije odnose na mali broj ovlašćenja definisanih Zakonom o rudarstvu i nemogućnost korišćenja upravnih mjera i radnji koje su predviđene članom 16 Zakona o inspekcijском nadzoru. U odnosu na pitanje koje se

odnosilo na koncesionara AD „Bjelasica rada“, citirao je član 4 Zakona o rudarstvu i ukazao da se iz mineralne vode „Bjelasica rada“ ne dobijaju mineralne sirovine, i da je koncesioni ugovor, koji je istekao, po njegovom saznanju, u fazi „prebacivanja“ sa Ministarstva ekonomije na Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, jer je, takođe, po njegovom mišljenju, ranije napravljena greška, koja će se ovim procesom prebacivanja otkloniti. Pojasnio je i da je navedeno preduzeće bilo u fazi stečaja kroz reorganizaciju, da je inspekcija dala određeno ukazivanje za prikupljanje dokumentacije ali da je to, po Zakonu o rudarstvu, bilo nemoguće prikupiti.

U funkciji odgovora ministra finansija, **savjetnica potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, Tijana Stanković**, obavijestila je Odbor da je Nacrt zakona o javno - privatnom partnerstvu bio na javnoj raspravi i da su svi zainteresovani dali određene komentare i sugestije. Navela je da je pokretanje tenderskog postupka definisano kao i do sada, to jest , da ga pokreće Vlada i da je učešće Vlade predviđeno u dvije faze procedure - odobravanja projekta i dodjele ugovora o javno privatnom partnerstvu, kao i da će Nacrt zakona biti dostavljen Vladi na utvrđivanje, najkasnije, u naredna dva mjeseca.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović naveo je da je Komisija za koncesije formirana 2. aprila 2015. godine i da treba da radi dok se ne formira Agencija za investicije, shodno novom predlogu zakona, i da imajući u vidu, dinamiku odvijanja aktivnosti, usvajanje novog zakona se može očekivati krajem godine.

Državni sekretar u Ministarstvu ekonomije, Igor Noveljić ukazao je da ministar ekonomije nije mogao doći na saslušanje, zbog ranije preuzetih obaveza, i da stoji na raspolaganju za eventualna pitanja.

Poslanik Strahinja Bulajić u odnosu na komentar ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja, da je govorio o periodu 2007 - 2012. godina što nije tema saslušanja, iskazao je stav da to jeste tema saslušanja i ukazao na izvještaj Državne revizorske institucije i da se na 17-oj strani izvještaja čak navodi i 2006. godina. Takođe je naveo da je suština saslušanja izvještaj DRI i da je njihov nalaz nesporan. Takođe, poslanik Bulajić, u odnosu na pitanje da li sa ove vremenske distance ministar može prokomentarisati odluku vezanu za „Vektru Jakić“ i koliko je država na gubitku zbog takve Vladine odluke, naveo je da nije dobio odgovor. U odnosu na direktni i indirektno mnogo veći, izvoz trupaca, što po mišljenju poslanika Bulajića, predstavlja eklatantan primjer kršenja ugovora, naveo je da je dobio odgovor da je to uslovljeno nekim dokumentima Svjetske trgovinske organizacije (STO), te iskazao dilemu i postavio pitanje da li se pokušava reći da je STO smetnja tome da se insistira na decidnom poštovanju potpisanih ugovora. Iskazao je mišljenje, a što je pomenuo poslanik Damjanović, da u cilju očuvanja socijalnog mira na sjeveru države, Vlada toleriše nelegalnu sječu šuma. Poslanik Bulajić je, takođe, ukazao da nije dobio odgovor, koji je u vezi sa nalazom DRI a odnosi se na to da Uprava za šume nije posjedovala dokumentaciju po raspisanim konkursima za davanje šuma za koncesiono korišćenje i da ti konkursi nijesu sadržali sve kriterijume podobnosti.

Poslanik Milutin Đukanović iskazao je mišljenje da postoje velika neslaganja između državnih organa i DRI, i da, polazeći od izvještaja DRI, može se zaključiti da u oblasti koncesija postoje ogromni problemi, koji se, između ostalog, odnose na: evidenciju, garancije, anekse ugovora, upravljanje i td.

Poslanik Goran Tuponja ukazao je da su u radu poslanika, od velike pomoći, izvještaji DRI, a jedan od tih izvještaja je i ovaj koji se odnosi na koncesije, koji je, po mišljenju poslanika Tuponje, negativan i indikativan, i naveo da se u izvještaju navodi da je Uprava za šume vršila izmjene i dopune ugovora izmjenama i dopunama priloga ugovora, bez poštovanja procedure i jasnih obrazloženja, što je optužujuće. Takođe, poslanik Tuponja je podsjetio da je navedeno sadržano u izvještaju DRI i da je to javni dokument. Naveo je i da se u izvještaju kaže da postupci davanja koncesija za šume, koje sprovodi Uprava za šume kao nadležni organ, nijesu sprovedeni u cjelini u skladu sa zakonom propisanom procedurom, kao i da je navedeno da je revizijom izvršenom kod Ministarstva ekonomije utvrđeno da postoje ugovori sa koncesionarima koji nijesu produžavani a koncesiona naknada nije naplaćivana duži niz godina, i iskazao stav da je navedeno indikacija da se radi o mogućoj korupciji, te da je, možda, bilo potrebe da sjednici prisustvuje i predstavnik državnog tužilaštva. Postavio je pitaje odgovornosti kako i zašto je došlo do nepravilnosti koje je utvrdila DRI i postavio pitanje odgovornosti.

Poslanik Veljko Zarubica iskazao je stav da nije bilo potrebe da predstavnik državnog tužilaštva prisustvuje sjednici, jer se izvještaj o Registru koncesija DRI, s obzirom da je dato negativno mišljenje, dostavlja i tužilaštvu.

Poslanik Filip Vuković je na postavljeno pitanje zašto Uprava za vode nije dostavila izvještaj DRI-u, s obzirom da je g-din Janković odgovorio da je izvještaj dostavljen DRI, zamolio za pojašnjenje navedenog.

Direktor Uprave za vode Zoran Janković pojasnio je da je Uprava za vode dostavila DRI-u izvještaj na preliminarni izvještaj i da je preliminarni izvještaj isti kao i konačni izvještaj DRI, i da nakon toga više nijesu obavještavali DRI.

Predsjednik Odbora Aleksandar Damjanović sumirao je da je Uprava za vode dostavila preliminarni izvještaj DRI-u na reviziju koja je rađena, nakon čega je dobijen izvještaj DRI, krajem maja 2014. godine i da su šest mjeseci nakon toga u parlamentu donijeti zaključci, kojima je, između ostalog, definisano da se Odboru i DRI-u dostavi izvještaj o tome kako su realizovane preporuke, te zaključio da shodno zaključcima Uprava za vode nije dostavila izvještaj o realizacije zaključaka Skupštine Crne Gore, ni Odboru ni DRI-u.

Ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, Petar Ivanović ukazao je da se za sjednicu pripremio u skladu sa pozivnim pismom i da su u skladu sa tim informisali Odbor šta je urađeno i da postoji dilema u dijelu koji se odnosi na to kako ispoštovati jednu preporuku jer će se, ukoliko to urade, ući u zonu kršenja međunarodnog ugovora, i da su o tome obavijestili DRI i ostale institucije. Ukazao je da u situaciji kada bi „Vektra Jakić“ posjekla stabla i za to ne bi platila koncesije, država bi bila u gubitku, ali to nije slučaj, već „Vektra Jakić“ nije posjekla ni jedno stablo i samim tim nije mogla biti naplaćena koncesija, te po tom osnovu država nije

mogla biti u gubitku, i ukazao da decidno poštuje ugovor i da on ne može biti odgovoran za nešto što neko drugi potpiše. U odnosu na izvještaj DRI koji se odnosi na Registar koncesija, naveo je da je mišljenje dato Komisiji za koncesije, da ista nije postojala neko vrijeme, već je nedavno formirana nova Komisija, i da je Ministarstvo pojoprivrede i ruralnog razvoja, a po njegovom mišljenju i ostali subjekti, popravili registar u odgovarajućoj mjeri. Iskazao je neslaganje sa ocjenama koje je iznio poslanik Đukanović, i naveo da oblast koncesija treba posmatrati sa aspekta otvaranja novih radnih mjesta, što se i radi, i da treba preuzeti veći nivo odgovornosti. Iskazao je stav da su preporukama DRI pristupili odgovorno i da su na sjednici pokušali da informišu Odbor šta je urađeno, ne samo u ispunjavanju istih, već i više. Takođe, je ukazao da su ispoštovane preporuke, sem one koja se odnosi na zabranu izvoza oblovine i podsjetio da oni koncesionari koji su potpisali ranije ugovore u najvećem broju slučajeva prema podacima koje ima Ministarstvo, nijesu bili direktni izvoznici, što ne znači da problem ne postoji već se mora iznaći mehanizam kako odgovoriti na odgovarajući način.

U funkciji dopune odgovora direktora Uprave za šume, **predstavnik Uprave za šume, Joveta Terzić** iskazao je stav da postoje određene nejasnoće, i što se tiče DRI ukazao da su trebali da navedu da je Uprava poštovala ugovor sa „Vektrom Jakić“, a da li je isti dobar, to treba da cijeni neko drugi. U vezi sa registrom ukazao je da se u jednom izvještaju DRI, u jednom dijelu, navodi da nema ugovora, a u drugom izvještaju da isti postoji.

Predsjednik Komisije za koncesije, Ivan Bošković pozvao je Odbor da, ukoliko ocijeni korisnim, odredi predstavnika Odbora koji bi učestvovao-prisustvovao u radu sjednica Komisije za koncesije.

Predsjednik Odbora Aleksandar Damjanović pojasnio je da je DRI u izvještaju iz maja 2014. godine, između ostalog, navela i problem registra koncesija, pa je nakon toga odradila i reviziju Registra koncesija. Obavijestio je Odbor da će sa saslušanja biti upućen izvještaj Skupštini i da će Odbor u skladu sa članom 77 Poslovnika Skupštine predložiti odgovarajuće zaključke Skupštini.

Nakon završenog kontrolnog saslušanja Odbor je odlučio da podnese Skupštini slijedeći

I Z V J E Š T A J

Odbor je u skladu sa članom 75 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na inicijativu poslanika Aleksandra Damjanovića, donio Odluku o kontrolnom saslušanju, većinom glasova ukupnog broja članova, na sjednici održanoj 29. aprila 2015. godine. Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, podsjetio je da je Skupština Crne Gore na predlog Odbora za ekonomiju, finansije i budžet u dva navrata, usvojila zaključke koji se odnose na oblast koncesija, te da je zaključcima od 16. jula 2014. godine, između ostalog, definisano da subjekti revizije Državne revizorske institucije (DRI), dostave izjašnjenja o preduzetim mjerama na ispunjavanju preporuka, zatim da se pristupi izmjeni Zakona o koncesijama, kako bi se na kvalitetniji način regulisala navedena oblast.

I Odbor je, u odnosu na predmet rasprave, raspolagao sa: Nacrtom zakona o javno - privatnom partnerstvu, Izvještajem o reviziji prihoda budžeta Crne Gore po osnovu zaključenih ugovora o koncesijama za korišćenje prirodnih bogatstava, Izvještajem o reviziji Registra ugovora o koncesijama, kao i Izvještajem o stanju duga po osnovu koncesija i pregledom poreskih dužnika iz oblasti koncesija koji je dostavljen od strane Poreske uprave.

Ministarstvo finansija dostavilo je materijal koji se odnosi na Informaciju o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka DRI na kraju prvog kvartala 2015. godine, koji ne sadrži dio koji se odnosi na zaključak broj 4 Skupštine Crne Gore, od 16. jula 2014. godine, a kojim se, između ostalog, traži da Vlada Crne Gore u okviru četvrtog kvartalnog Izvještaja obavijesti Skupštinu Crne Gore i o realizaciji preporuka koje se odnose na oblast koncesija.

U skladu sa skupštinskim zaključcima, Odboru su dostavljeni izvještaji sljedećih subjekata revizije: Ministarstva ekonomije, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Lučke uprave i Uprave za inspekcijske poslove.

DRI je dopisom od 26. maja 2015. godine (00-63-7/15-34/5) obavijestila Odbor da su izvještaje o realizaciji preporuka dostavili sljedeći subjekti: Uprava za šume, Poreska uprava, Uprava za inspekcijske poslove i Ministarstvo ekonomije.

Konstatovano je da Uprava za vode, shodno zaključcima, nije dostavila izvještaj ni Odboru, ni DRI, kao i da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja nije dostavilo izvještaj DRI-u.

Pozivu za kontrolno saslušanje nije se odazvao, dr Vladimir Kavarić, ministar ekonomije, zbog ranije preuzetih obaveza o čemu je obavijestio Odbor 29. maja 2015. godine (sjednica sazvana 15. maja 2015. godine).

Dogovoreno je da se na sjednici vodi rasprava, u vidu postavljanja pitanja i dobijanja odgovora.

Lica pozvana na saslušanje, između ostalog, obavijestila su Odbor o realizaciji preporuka DRI odnosno, zaključaka Skupštine i po njihovom mišljenju ukazali:

- **Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja**, realizovalo preporuke DRI, izuzev preporuke koja se odnosi na destimulisanje izvoza drvne mase u vidu trupaca, rezane građe i ogrijevnog drveta, iz razloga što je preporuka osjetljiva sa aspekta sprovođenja politike Svjetske trgovinske organizacije (STO), te da je u cilju realizacije iste, pripremljen Predlog pravilnika kojim bi se preciznije definisalo pitanje izvoza oblovine.
- **Uprava za inspekcijske poslove**, postupila po svim segmentima preporuka koji su se odnosili na nju.
- **Uprava za šume**, u domenu svoje nadležnosti i mogućnosti realizovala preporuke DRI.
- **Poreska uprava**, ispoštovala preporuke DRI u domenu svoje nadležnosti.
- **Uprava za vode**, ispunila preporuke DRI i ukazano da određene preporuke nijesu odgovarale stvarnom stanju.

II U raspravi su učestvovali poslanici: Zoran Jelić, Strahinja Bulajić, Veljko Zarubica, Srđan Milić, Filip Vuković, Goran Tuponja, Milutin Đukanović, Aleksandar Damjanović i Almer Kalač.

Tokom rasprave postavljena su brojna pitanja i iskazani stavovi i mišljenja, koji se mogu rezimirati na sljedeći način:

- a) Postoje značajna neslaganja u evidenciji prihoda države po osnovu koncesija za 2012, 2013. i 2014. godinu, u podacima Poreske uprave, izvještajima o radu Komisije za koncesije i podacima iz završnog računa budžeta države.
- b) Dug po osnovu koncesija, u iznosu od 19,5 miliona eura, je veoma visok, uprkos pojačanoj aktivnosti države na naplati javnih prihoda. Potrebno je iznaći model bolje naplate duga, između ostalog, i jačanjem transparentnosti kroz aktivnosti koje bi se odnosile na objavljivanje liste najvećih poreskih dužnika po ovom osnovu.
- c) U cilju kvalitetnijeg inspeksijskog nadzora u oblasti koncesija potrebno je, kroz angažovanje većeg broja inspektora, ojačati kapacitete određenih inspekcija u okviru Uprave za inspeksijske poslove. Potrebno je utvrditi individualnu odgovornost za, eventualne, štetne posljedice po zaključenim ugovorima o koncesijama.
- d) Komisija za koncesije, bez obzira na prestanak mandata članova prethodne Komisije i kašnjenja u formiranju nove od strane Vlade, treba da dostavi Skupštini i Vladi, Izvještaj o radu za 2014. godinu.
- e) S obzirom da Registar ugovora o koncesijama ne sadrži sve ugovore o koncesijama potrebno je da Komisija za koncesije u najhitnijem roku obezbijedi da se vodi Registar za sve ugovore o koncesijama kao i sve izmjene i dopune ugovora i njegovih priloga.
- f) Potrebno je da nadležni organi urade procjenu efekata korišćenja koncesionih dobara.
- g) Potrebno je utvrditi koliko, po osnovu koncesija, prihoduju lokalne samouprave u odnosu na godišnje planove za davanje koncesija.
- h) U postupku utvrđivanja Predloga zakona o javno - privatnom partnerstvu, neophodno je definisati normu da se Godišnji izvještaj o radu nadležnog organa (Agencija za strane investicije) dostavlja i Skupštini Crne Gore na usvajanje.
- i) Preporuke Državne revizorske institucije, u većem dijelu, su realizovane ili je realizacija u toku.
- j) Pojedini subjekti revizije nijesu ispoštovali sve preporuke DRI. Posebno je ukazano na preporuku koja se odnosi na izvoz neobrađenog drveta i potrebu izmjene odgovarajućih zakonskih i podzakonskih akata u cilju podsticanja izvoza drveta višeg stepena obrade. Ukazano je i na potrebu da se posebna pažnja obrati na izvoz neobrađenog drveta (oblovine) preko posrednika (trećih lica).
- k) Revizijom izvršenom kod Ministarstva ekonomije utvrđeno je da postoje ugovori sa koncesionarima koji nijesu produžavani, a koncesiona naknada nije naplaćivana duži niz godina, što ukazuje na potrebu sagledavanja ovog pitanja od strane Državnog tužilaštva.

- 1) Imajući u vidu da je Uprava za šume, shodno nalazu DRI, u postupcima davanja šuma na korišćenje kršila zakonske propise i ugovore, nije vodila ažurno analitičke evidencije po koncesionarima i nije obezbijedila garanciju za plaćanje koncesione naknade i izvršenje drugih obaveza iz ugovora, potrebno je da resorno ministarstvo, pored pojačanog nadzora nad radom Uprave za šume, preduzme mjere da se hitno preispitaju svi koncesioni ugovori.

III U odnosu **na realizaciju pet** skupštinskih zaključaka, od 16. jula 2014. godine, koje je Skupština Gore usvojila povodom razmatranja Izvještaja o radu Komisije za koncesije za 2013. godinu („Sl. list Crne Gore“ br. 31/14)“, kontrolno saslušanje omogućilo je i da se sagleda u kojoj su mjeri realizovani skupštinski zaključci.

Odbor je konstatovao:

Zaključak 1 je realizovan održavanjem ovog kontrolnog saslušanja;

Zaključak 2 koji se odnosio na zahtjev da se pristupi izmjeni Zakona o koncesijama **se realizuje** na način da je utvrđen Nacrt zakona o javno-privatnom partnerstvu kojim se, između ostalog, reguliše i uređuje oblast koncesija i predviđa kvalitetniji nadzor u ovoj oblasti. Nacrtom zakona predlaže se osnivanje nove institucije i to Agencije za investicije Crne Gore koja će preuzeti poslove i zadatke četiri organa, između njih i Komisije za koncesije;

Zaključak 3 kojim se podržavaju nalazi i preporuke DRI date u Izvještaju o reviziji prihoda budžeta po osnovu zaključenih ugovora o koncesijama za korišćenje prirodnih bogatstava u **značajnoj mjeri su realizovani**;

Zaključak 4 kojim je traženo da Vlada u okviru četvrog kvartalnog Izvještaja o sprovođenju Akcionog plana za implementaciju preporuka DRI, obavijesti Skupštinu Crne Gore i o realizaciji preporuka koje se odnose na oblast koncesija, **nije realizovan** i

Zaključak 5 nije realizovan, s obzirom da Komisija za koncesije, kojoj je istekao petogodišnji mandat u septembru 2014. godine, odnosno nova Komisija kojoj je započeo mandat u aprilu 2015. godine, nije podnijela izvještaj Skupštini kako bi se sagledao dotadašnji rad Komisije i efekti nadzora u oblasti koncesija.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, najavio je, u skladu sa članom 77 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnošenje predloga zaključaka Odbora.

Za izvjestioca Odbora na Skupštini Crne Gore određen je poslanik Aleksandar Damjanović.

* * *

Sjednica je završena u 15:00 časova.

* * *

Sastavni dio zapisnika čini audio zapis sa sjednice.

Br. 00-63-7/15-

SEKRETAR SEKRETARIJATA ODBORA
Nađa Vukićević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović, s.r.